

Pennaeth Addysg Head of Education

Dewi R Jones

Gofynnwch am/Ask for:

Mr Hefin Owen ☎(01286) 679061

✉ hefinowen@gwynedd.gov.uk

Mrs Kathy Bell ☎(01286) 679449

✉ kathybell@gwynedd.gov.uk

Mr Gwyn Owen ☎(01286) 679561

✉ gwynowen@gwynedd.gov.uk

Ffacs 📠(01286) 677347

Ein Cyf / Our Ref: cyfterf2012/13 KB

Penaethiaid Ysgolion

20 Mehefin 2013

Annwyl Bennaeth

A) CYFRIFON YSGOLION

Cyfrifon Terfynol Blwyddyn Gyllidol 2012/13

Mae cyfrifon terfynol 2012/13 wedi'u cwblhau ac rydych eisoes wedi derbyn datganiad yn dangos cyfanswm yr adnoddau sydd ar gael a gwir wariant net (yn cynnwys llôg) am y flwyddyn. I ysgolion cynradd mae'r datganiad yn dangos cyllideb a gwir wariant ar bob pennawd yn y gyllideb. Mae'r ysgolion uwchradd ac arbennig yn darparu adroddiadau eu hunain o system FMS.

Gorwariant ar ddiwedd 2012/13

Mae'n statudol i ysgolion gyda diffyg ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ddarparu manylion i'r Awdurdod o'u strategaeth gyllidol er mwyn sicrhau clirio'r diffyg yma. Gwerthfawrogwn dderbyn llythyr yn crynhoi'r sefyllfa **erbyn 5 Gorffennaf 2013** os gwelwch yn dda. Mae 9 ysgol gynradd, 2 ysgol uwchradd ac 1 ysgol arbennig yn gorwario ar ddiwedd 2012/13.

B) BALANSAU YSGOLION 31/03/2013

Fel y gwyddoch, mae balansau ysgolion wedi bod yn destun trafodaeth gyson a chynyddol dros y blynyddoedd diwethaf gan benaethiaid, Llywodraethwyr, Cynghorwyr ayb. Gan ysgolion Gwynedd yr oedd y canran uchaf o falansau yng Nghymru ar ddiwedd 2011/12 sef *5.9% (gweler fy llythyr dyddiedig 24 Ionawr 2013 – **Atodiad 1**).

Derbyniwyd ymholiad gan y Gweinidog Addysg ar 12 Chwefror 2013 – gweler **Atodiad 2** sydd hefyd yn cynnwys ymateb yr Aelod Cabinet dros Addysg.

Dyma grynodedb o falansau ysgolion ar 31/03/2013 -

	canran	31/03/2012	cynnydd/lleihad	31/03/2013	canran
Cynradd	7.53%	£2,309,098	+ £34,767	£2,343,865	6.68%
Uwchradd	6.06%	£2,059,415	- £586,048	£1,473,367	4.31%
Arbennig	2.57%	£69,107	- £73,022	- £3,915	-0.20%
Cyfanswm	*6.59%	£4,437,620	- £624,303	£3,813,317	5.35%

(* sail gwahanol gan y Cynulliad i gyfrifo balansau ysgolion)

Gwelir lleihad sylweddol ym malansau y sector uwchradd ac arbennig, ond cynnydd yn y sector gynradd.

Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd LL55 1SH
01766 771000
www.gwynedd.gov.uk

Atodaf daenlen yn manylu ar sefyllfa pob ysgol unigol er gwybodaeth (**Atodiad 3**).

Byddwch yn ymwybodol bod y ddeddfwriaeth Rheoliadau Cyllido Ysgolion (Cymru) 2010 sydd yn weithredol ers 1 Ebrill 2011, sy'n rhoi grym i Awdurdod pan fo gwarged ar ôl gosod cyllideb dros y trothwy o £50,000 yn y sector cynradd neu £100,000 yn y sectorau uwchradd ac arbennig.

Hefyd, fe benderfynodd Bwrdd y Cyngor weithredu uwchben y trothwy £50,000/£100,000 a defnyddio'r ganran 8% o'r dyraniad – neu pa bynnag un sydd fwyaf. Bydd y Fforwm Cyllideb Ysgolion yn adolygu hyn yn eu cyfarfod ar 25/06/2013.

Dyma fydd y drefn weithredu ynglŷn â balansau ysgolion Gwynedd eleni -

1. Balansau dros 5% (Cynllun Ariannu Ysgolion)

Yn unol â Chynllun Ariannu Ysgolion (cymal 4.2) mae gofyn statudol i ysgolion sydd â balansau dros 5% o'u dyraniad adrodd i'r Awdurdod ar y defnydd mae'r ysgol yn bwriadu ei wneud o'r balansau (disgwylir bod y Corff Llywodraethol wedi cytuno ar ymateb yr ysgol i'r holiadur).

Mae gan 65 ysgol gynradd ac 8 ysgol uwchradd falansau o dros 5% ar ddiwedd 2012/13.

Atodaf holiadur (**Atodiad 4**) i chwi ymateb i'r ymholiad – os yn berthnasol.

Amserlen – holiadur i'w ddychwelyd i'r Uned Gyllid Ddatblygu erbyn 5 Gorffennaf 2013 os gwelwch yn dda

2. Cyllideb 2013/14

Swyddogion yr Adran Addysg a'r Adran Cyllid i adolygu cyllidebau ysgolion 2013/14 (sydd i fod wedi'u sefydlu gan y Corff Llywodraethol llawn erbyn 31 Mai 2013) er mwyn adnabod yr elfen balansau sydd heb ei hymrwymo yn y gyllideb a chyfrifo'r elfen sydd dros y trothwy.

Amserlen – erbyn diwedd y tymor

3. Cyfarwyddo Corff Llywodraethu

Yn dilyn adolygiad manwl o faterion 1 a 2, os yn briodol, byddaf yn cyfarwyddo'r Corff Llywodraethu sydd â balansau uwchben y trothwy sut i wario elfen o'u balansau a gofyn am gadarnhad y byddant yn gweithredu yn unol â'r cyfarwyddyd.

Byddaf hefyd, yn cysylltu gydag ysgolion sydd â balansau dros 5%, ond o dan y trothwy, os ydi'r holiadur ar ddefnydd o falansau yn aneglur ac/neu fod y rhesymau a gynigir yn annerbyniol neu'n amwys.

Amserlen – gweithredu ym mis Medi 2013

4. Talu gwarged i'r Awdurdod

Adolygu cyllideb ddiwygiedig yr ysgolion erbyn mis Tachwedd 2013 ac os na fydd y Corff Llywodraethol yn gweithredu yn unol â'r cyfarwyddyd, byddaf yn eu hysbysu o'r swm ariannol priodol y byddaf yn ei drosglwyddo o gyllideb yr ysgol i'r gyllideb ysgolion yn ystod y flwyddyn gyllidol 2013/14.

Amserlen - gweithredu yn y cyfnod Rhagfyr 2013 i Fawrth 2014.

C) MONITRO CYFRIFON YSGOLION

Cynnydd yn y balansau wedi gosod cyllideb 2012/13

Cyflwynwyd adroddiad i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion 04/02/2013 yn amlygu defnydd o falansau wrth sefydlu cyllideb 2012/13, sef tafluniad cychwynnol o falansau 31 Mawrth 2013, yn ogystal ag adolygiad o'r gyllideb yn ystod y flwyddyn. Erbyn hyn mae'r gwir sefyllfa yn wybyddus i ni (**Atodiad 5**), gyda chrynodeb isod –

	balansau 31/03/2012	defnydd wrth osod cyllideb 2012/13	AMCAN 1 balansau 31/03/2013	AMCAN 2 balansau 31/03/2013	GWIR balansau 31/03/2013
cynradd	£2,309,098	£969,851	£1,339,247	£2,252,000	£2,343,865
uwchradd	£2,059,415	£984,064	£1,075,351	£1,257,490	£1,473,367
arbennig	£69,107	£0	-£77	-£45,000	-£3,915
cyfanswm	£4,437,620	£1,953,915	£2,414,521	£3,464,490	£3,813,317

- **AMCAN 1** - Wrth sefydlu cyllideb 2012/13 mae'r ysgolion yn datgan eu bod yn ymrwymo £1,953,915 o falansau wrth sefydlu'r gyllideb, sy'n arwain at amcan cychwynnol bod balansau yn lleihau i **£2,414,521** ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.
- **AMCAN 2** - Mae adolygiad yn ystod y flwyddyn yn rhoi amcan diwygiedig y byddai balansau yn £3,464,490 sydd **£1,049,969 yn fwy** nag ar adeg sefydlu'r gyllideb.
- **GWIR** - Mae'r gwir sefyllfa yn dangos balansau o £3,813,317 sef **£1,398,796 mwy** na'r amcangyfrif (AMCAN 1) .

Bwriedir targedu rhai ysgolion i adnabod a deall y rhesymau dros y cynnydd mewn balansau heb ei gynllunio yn ystod y flwyddyn. Targedir ysgolion uwchradd gyda

chynnydd o dros £75k ac ysgolion cynradd gyda chynnydd o dros £40k. Bydd Swyddogion Addysg a staff yr Uned Gyllid Datblygu yn cynnal ymchwil gyda'r ysgolion canlynol dros yr Haf –

ysgolion uwchradd	ysgolion cynradd
Eifionydd	Tregarth
Botwnnog	Llandygai
Glan Y Môr	Penybryn, Tywyn
Tryfan	Maesincla

ac yn adrodd i'r Fforwm ar eu canfyddiadau yn nghyfarfod 13 Tachwedd 2013.

Hoffwn eich atgoffa am y pryder cyffredinol sy'n parhau nad yw rhai ysgolion bob amser yn gwneud y defnydd gorau o'r cyllid sydd ar gael ar gyfer y plant sydd yn y gyfundrefn ar hyn o bryd, mater sydd eisoes wedi ei amlygu gan yr Aelod Cabinet dros Addysg.

Bydd adroddiad ar gyfrifon terfynol a balansau ysgolion yn cael ei gyflwyno i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ar 25/06/2013.

Yn gywir,

Dewi R Jones

Dewi R Jones
Pennaeth Addysg